

**Kursplanen fastställd av utbildningsledare 2008-01-16,
rev. 2008-11-19, 2009-11-0, 2009-12-14**
Gäller vt -10

Kurskod: LSVD28
Fördjupning: A1F
Utb.omr: HU
Ämneskod: SVA
Ämnesgrupp: SV1

Svenska språket och litteraturen, 91 – 120 högskolepoäng

Swedish Language and Literature, 91 - 120 higher education credits

Avancerad nivå, D

Allmänt

Kursen utgör specialisering i ämnet svenska för undervisning på gymnasiet. Studenterna kan välja mellan att bredda kunskaperna genom att läsa fyra delkurser om 7,5 hp eller att fördjupa kunskaperna genom att skriva en D-uppsats i den senare hälften av kursen.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- ha utvecklat goda kunskaper inom de områden som respektive delkurs behandlar
- ha förvärvat en fördjupad förmåga att kritiskt granska litteratur
- ha förvärvat en fördjupad förmåga att skriva en vetenskaplig uppsats eller essäer i de delkurser som väljs
- ha förvärvat fördjupade kunskaper i svenskämnets didaktik, särskilt beträffande elevers skrivande och litteraturläsning samt läromedel i ämnet

Innehåll

Alternativ 1

Modern allmän litteratur, 7,5 högskolepoäng

Comparative literature 2, 7,5 higher education credits

Innehåll

Analys och tolkning av 1900-talslitteratur utanför Sverige.

Litteraturvetenskapliga teorier: nykritik, strukturalism, psykoanalys, existentialism och feminism.

Lärandemål

Efter delkursens genomförande förväntas studenterna

- ha fördjupat sin förmåga att analysera litteratur mot bakgrund av moderna litteraturvetenskapliga teorier
- ha förvärvat goda kunskaper om modern icke-svensk litteratur

Examination

Examination sker genom hemskrivningsuppgifter och aktivt deltagande på seminarier. Som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Språkutveckling och forskning i elevspråk, 7,5 högskolepoäng

Research on the written and oral language in school, 7, 5 higher education credits

Innehåll

- Språkliga normer i skolan förr och nu
- forskning i elevers skrivande av uppsatser (de centrala/nationella proven)
- forskning om processinriktad skrivning i skolan
- lärares bedömning av elevtexter
- muntlig språkfärdighet i skolan
- samband mellan kulturell miljö och skolresultat i svenska språket

Lärandemål

Efter delkursens genomförande förväntas studenterna

- ha fördjupat sina insikter om normerna i förhållande till elevers språk och lärares bedömning
- ha fördjupade kunskaper i forskningen omkring processinriktad skrivning
- ha förvärvat goda kunskaper om förhållandet mellan miljö och språklig utveckling

Examination

Examination av delkursen sker genom dels muntliga föredragningar inför andra deltagare, dels aktivt deltagande i seminarier, och dels genom en hemskrivning (individuellt). Som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

D-uppsats, 15 högskolepoäng

Degree project, 15 higher education credits

Innehåll

Fördjupning i ett valt uppsatsämne genom författande av en uppsats som i omfång och framför allt djup visar på en progression i förhållande till tidigare kurser.

Lärandemål

Efter genomförande av kursen förväntas studenterna

- ha visat prov på förmåga att söka relevanta källor för en vetenskaplig uppsats
- ha fördjupat sin förmåga att kritiskt granska källor vad gäller relevans, validitet och tillförlitlighet, och visat detta vid en opposition av en annan uppsats på samma eller jämförbar nivå
- ha visat prov på god förmåga att skriva en vetenskapligt hållbar uppsats med ett korrekt språk

Examination

Examination sker genom opposition på en annan uppsats och genom försvarande av egen uppsats på ett särskilt seminarium. Som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Alternativ 2

Delkurs 1 och 2: samma som alternativ 1

Delkurs 3 ersätts efter överenskommelse med kursansvarig med **två av följande** kurser om 7,5 hp, valda så att den ena har språklig inriktning och den andra litteraturvetenskaplig. Dock måste minst fem studerande välja samma valbara kurs för att denna skall kunna starta.

Fördjupning i stilistik och textanalys, 7,5 högskolepoäng

Stylistics and analysis of texts, 7,5 higher education credits

Normativ stilistik förr och idag. Äldre och modern språkvård. Semantik och semantiska förändringar i ordbruket. Textbindning. Analys av äldre och modern litteratur.

Nordiska språk, 7,5 högskolepoäng

The Nordic Languages, 7,5 higher education credits

De nordiska språkens släktskap och historiska utveckling. Språkpolicy i de nordiska länderna. Modern litteratur på de nordiska språken. Undervisning i nordiska språk i ungdomsskolan.

Svenska personnamn och ortnamn, 7,5 högskolepoäng

Swedish Place and Personal Names, 7,5 higher education credits

Traditioner i svensk namngivning under historiens gång. Ortnamnsforskning. Fördjupning i lokala ortnamn. Ortnamnsarkivet.

Språksociologi, 7,5 högskolepoäng

Sociolinguistics, 7,5 higher education credits

Internationell och svensk forskning i förhållandet mellan språk och miljö. Dialekter kontra standardspråk. Gruppsspråk. Genusrelaterade skillnader i språkbruket.

Bland följande **litteraturvetenskapliga alternativ** måste den studerande välja sådana som inte studerats på tidigare nivåer.

Utomeuropeisk litteratur, 7,5 högskolepoäng

Non-European Literature, 7,5 higher education credits

Inledande översikt. Nedslag i 1900-talsromanens framväxt i Asien, Afrika, Australien och Sydamerika. Valda utomeuropeiska verk. Litteraturpedagogiska perspektiv. Läromedelsgranskning.

Kvinnolitteratur, 7, 5 högskolepoäng

Feminist Criticism, 7,5 higher education credits

Nedslag i kvinnolitteraturens historia. Litteratursociologiska aspekter. Valda verk med betoning på aspekter som kön, klass och etnicitet. Litteraturpedagogiska perspektiv. Läromedelsgranskning.

Varulvar, vampyrer och väsen – skräck i litteratur och andra media från antiken till idag, 7,5 högskolepoäng

Werewolves, Vampires and Entities – Horror in Literature and Other Media from Ancient Times until today, 7,5 higher education credits

Skräcklitteraturen från antiken till idag, från egyptiska spökhistorier och antika varulvsberättelser över medeltida folksägner till skräckromantikens födelse och framåt till nutid. Filmer, musik och andra media ingår i undervisningen. (För en mer utförlig beskrivning av kursen se kursplanen för den fristående kursen med detta namn).

Kriminal- och spänningslitteratur, 7,5 högskolepoäng

The Crime novel – today and in the past, 7,5 higher education credits

Kriminalromanens bakgrund och framväxt. Pusseldeckarens guldålder. Hårdkokt realism och samtidskritik. Kriminalromanen idag: Nya roller och nya motiv. Litteraturpedagogiska perspektiv.

Förkunskapskrav

Godkända kurser i Svenska språket och litteraturen, 1-60 hp, samt minst 22,5 hp av kursen Svenska språket och litteraturen, 61-90 hp, med godkänt resultat.

Kursuppläggning/lärandets former

Se delkursernas beskrivningar.

Examination och betyg

Som betyg används något av uttrycken Väl Godkänd, Godkänd och Underkänd. För betyget Väl Godkänd krävs att minst två av delkurserna fått betyget Väl Godkänd. För godkännande krävs utöver godkänd examination deltagande i obligatoriska moment samt genomförande av obligatoriska uppgifter. Beträffande examinationsformer hänvisas till uppgifter under delkurser ovan.

Kursvärdering

Enligt anvisningar i utbildningsplanen.

Kurslitteratur

Kurslitteratur förtecknas i särskild bilaga.

Svenska språket och litteraturen, 91 - 120 högskolepoäng

Antal sidor

Alternativ 1:**Modern allmän litteratur, 7,5 hp**

Olsson/Algulin. <i>Litteraturens historia i världen.</i>	100
Hertel, Hans (red) (1985-1994). <i>Litteraturens historia 6 – 7.</i>	150
Bergsten, Staffan (1998). <i>Litteraturvetenskap – en inledning,</i> 6 - 7 representativa verk, valda i samråd med kursdeltagarna.	190

Språkutveckling och forskning i elevspråk, 7,5 hp

Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydis & Hoel, Torlaug Løkenngaard (2002). <i>Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning.</i> Lund: Studentlitteratur.	209
Garne, Birgitta (red.) (2002). <i>Språk på väg. Om elevers språk och skolans möjligheter.</i> Hallgren & Fallgren 33.	164
Hoel, Torlaug Løkenngaard (2001). <i>Skriva och samtala: lärande genom responsgrupper.</i> Lund: Studentlitteratur	278
Palmér, Anne & Östlund-Stjärnegårdh, Eva (2005). <i>Bedömning av elevtext.</i> <i>En modell för analys.</i> Svenskämnet i år 8, 9 och gymnasiet. Natur och Kultur	188
Skolverket (1994). <i>Läroplan för de frivilliga skolförmedlarna Lpf 94.</i> FUMS-rapporter enligt anvisningar	
Stencilerat material med utdrag ur rapporter, tidskrifter och böcker	300

D-uppsats, 15 hp

Nyberg, Rainer (2000). <i>Skriv vetenskapliga uppsatser och avhandlingar med stöd av IT och Internet.</i> 4 uppl. Lund: Studentlitteratur	254
---	-----

Alternativ 2:**Valbara kurser****Fördjupning i stilistik och textanalys, 7,5 hp**

Cassirer, Peter (2003). <i>Stil, stilistik & stilanalys.</i> 3. omarb. uppl. Stockholm: Natur och kultur	287
Liljestrand, Birger (1993). <i>Språk i text. Handbok i stilistik.</i> Lund: Studentlitteratur	183
Hellspong, Lennart & Ledin, Per (1997). <i>Vägar genom texten. Handbok i brukstextanalys.</i> Lund: Studentlitteratur	303
Analys av olika författare eller genrer i samråd med examinator	100

Nordiska språk, 7,5 hp

Cramer, Jens (1999). <i>Dansk som nabosprog: dansk grammatik för svensktalende.</i> Aarhus: Aarhus universitetsforlag	96
Fjeldstad, Anton & Hervold, Kari (1989). <i>Norsk för svensker.</i> Lund: Studentlitteratur eller	164
Jørgensen, Nils m.fl. (1997). <i>Nordiska. Våra språk förr och nu.</i> Lund: Studentlitteratur.	481
Vikør, Lars S. (2001). <i>The Nordic languages: their status and interrelations.</i> Oslo: Novus	254
Skönlitteratur på danska och norska väljs i samråd med examinator.	500
Artiklar ur <i>Språk i Norden</i> i samråd med examinator	

Svenska personnamn och ortnamn, 7,5 hp

Brylla, Eva (2004). <i>Förnamn i Sverige: kortfattat namnlexikon.</i> Stockholm:	
--	--

Liber. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 88.	240
Garlén, Claes (1991). <i>Svenska ortnamn: uttal och stavning</i> . Stockholm: Norstedt	108
Hallberg, Göran (1983). <i>Ortnamn i Småland</i> . Stockholm: AWE/Geber	144
Malmsten, Anders (2001). <i>Svenska namnboken</i> . 3 uppl. Stockholm: Prisma	299
Pettersson, Gertrud (2005). <i>Svenska språket under sju hundra år: en historia om svenskan och dess utforskande</i> . 2. uppl. Lund: Studentlitteratur	290

Språksociologi, 7,5 hp

Einarsson, Jan (2004). <i>Språksociologi</i> . Lund: Studentlitteratur	367
Emanuelsson, Birgitta (2005). <i>GATUS – ett multietniskt ungdomsspråk</i> . SoLid 16. Uppsala universitet	85
Hyltenstam, Kenneth (red.) (1996). <i>Tvåspråkighet med förhinder? Invandrar- och minoritetsundervisning i Sverige</i> . Lund: Studentlitteratur	285
Trudgill, Peter (1983). <i>Sociolinguistics: An Introduction to Language and Society</i> . 4 uppl. London: Penguin	222
Särskilda studier i språksociologisk variation i svenska språket i samråd med examinator	300

Utomeuropeisk litteratur, 7,5 hp

De avsnitt som behandlar utomeuropeisk litteratur – kompletterad med utdrag ur andra litteraturhistorier	300
Ett antal uppsatser om utomeuropeiska författarskap	200
Fem romaner/diktsamlingar valda i samråd med kursdeltagarna	1 000

Kvinnolitteratur, 7,5 hp

Roxman, Susanna (1983). <i>Kvinnliga författare: kvinnornas litteraturhistoria från antiken till våra dagar</i> . Stockholm: Utdrag	ca 150
<i>Nordisk kvinnolitteraturhistoria 1-5</i> (Höganäs 1993-2000) Utdrag	ca 300
<i>Kvinnornas litteraturhistoria</i> (utdrag)	
Någon avhandling (utdrag) som behandlar ett kvinnligt författarskap, exempelvis Edith Södergran, Karin Boye, Moa Martinsson, Sara Lidman, Kerstin Ekman...	200
Ett urval uppsatser som tar upp olika aspekter på kvinnolitteraturbegreppet	100
Fem/sex representativa litterära verk (väljes i samråd med kursdeltagarna)	1 000

Varulvar, vampyrer och väsen – skräck i litteratur och andra media från antiken till idag, 7,5 hp

Facklitteratur

Fyhr, Mattias (2009/2003). <i>De mörka labyrintherna. Gotiken i litteratur, film och rollspel</i> . (avh.) Ellerströms förlag	297
Leffler, Yvonne (2001). <i>Skräck som fiktion och underhållning</i> . Studentlitteratur (finns som e-bok)	151
Leffler, Yvonne (2008). "Svensk skräcklitteratur": http://litteraturbanken.se/red/presentationer/leffler_svenskskracklitteratur.pdf	8
Wijkmark, Sofia (2009). "Karln. En julsägen. Berättande och hemsökelse". I <i>Hemsökelse. Gotiken i sex berättelser av Selma Lagerlöf (avh.) s. 51-85 om "Karln. En julsägen"</i> : http://kau.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:209642	34

Skönlitteratur

(Välj gärna senare utgåvor men se till att de är kompletta och inte reviderade versioner av t.ex. Dracula. Observera att många texter tillkommer i kompendiet nedan.)

Till detta kommer 3 romaner som väljs i samråd med examinatorn samt ett kompendium på högst 400 sidor som innehåller skönlitteratur från antiken till nutid och som innehåller ytterligare facklitteratur.

Totalt omfattar kursen ca 1500 sidor skön- och facklitteratur.

Kriminal- och spänningslitteratur, 7,5 hp

Kärrholm, Sara (2005). <i>Konsten att lägga pussel. Deckaren och besvärjandet av ondskan i folkhemmet</i> . (avh.) Stockholm: Symposion	60
Priestman, Martin (red.) (2003). <i>The Cambridge Companion to Crime Fiction</i> . Cambridge University Press (I urval)	120
Sjklovskij, Viktor (1995). Kriminalberättelsen hos Conan Doyle. I Hedman, Dag (red.): <i>Brott, kärlek och äventyr. Texter om populärlitteratur</i> . Lund: Studentlitteratur	
Wendelius, Lars (1999, avh.) I Rationalitet och kaos. Nedslag i svensk kriminalfiktion efter 1965. Gidlunds	60

Skönlitteratur

Doyle, Conan. *Det spräckliga bandet & De rödhårigas förening* (noveller)
Hammet, Dashiell. *The House in Turk Street* (novell)
Indridasson, Arnaldur. *Kvinna i grönt*
Poe, E. A. *Morden på Rue Morgue* (novell)
Sjöwall, Maj & Wahlöö, Per. *Det slutna rummet*
Trenter, Steig eller Lang, Maria: en valfri roman av en av dessa

Samt ytterligare 5-6 kriminalromar som väljs i samråd med kursdeltagarna.

Totalt ca 2200 sidor skönlitteratur och 400 sidor teoretisk litteratur